

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (čtvrtého rozšířeného senátu)

9. listopadu 2022*

„Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Trh s výztužemi do betonu – Rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 65 UO po uplynutí doby platnosti Smlouvy o ESUO na základě nařízení (ES) č. 1/2003 – Určování cen – Omezení a kontrola výroby a prodeje – Rozhodnutí přijaté v návaznosti na zrušení dřívějších rozhodnutí – Konání nového slyšení za přítomnosti orgánů pro hospodářskou soutěž členských států – Právo na obhajobu – Zásada řádné správy – Přiměřená lhůta – Povinnost uvést odůvodnění – Přiměřenost – Zásada *ne bis in idem* – Námitka protiprávnosti – Jediné, komplexní a trvajících protiprávní jednání – Důkaz o účasti na kartelové dohodě – Veřejné distancování se – Pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci“

Ve věci T-657/19,

Feralpi Holding SpA, se sídlem v Brescia (Itálie), zastoupená G. Robertim a I. Peregem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené P. Rossim, G. Contem a C. Sjödin, jako zmocněnci, ve spolupráci s P. Manzini, advokátem,

žalované,

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 263 SFEU a znějící na zrušení rozhodnutí Komise C (2019) 4969 final ze dne 4. července 2019, týkajícího se porušení článku 65 Smlouvy o ESUO (věc AT.37956 – Výztuže do betonu) nebo na zrušení či snížení pokuty uložené žalobkyni,

TRIBUNÁL (čtvrtý rozšířený senát),

při poradě ve složení S. Gervasoni, předseda, L. Madise, P. Nihoul (zpravodaj), R. Frenco a J. Martín y Pérez de Nanclares, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. června 2021,

vydává tento

* Jednací jazyk: italština.

Rozsudek¹

I. Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Žalobkyně, Feralpi Holding SpA (dříve Feralpi Siderurgica SpA a Federalpi Siderurgica SRL), je výrobcem výztuží do betonu se sídlem v Itálii.

A. První rozhodnutí Komise (2002)

- 2 V období od října do prosince 2000 provedla Komise Evropských společenství v souladu s článkem 47 UO šetření u italských podniků vyrábějících výztuže do betonu, včetně žalobkyně, a sdružení podniků Federazione Imprese Siderurgiche Italiane (federace italských ocelářských podniků, dále jen „Federacciai“). Na základě tohoto ustanovení jim rovněž zaslala žádosti o informace.
- 3 Dne 26. března 2002 zahájila Komise řízení podle článku 65 UO a vznesla námitky na základě článku 36 UO (dále jen „oznámení námitek“), které byly oznámeny zejména žalobkyni. Žalobkyně se k oznámení námitek vyjádřila dne 31. května 2002.
- 4 Slyšení stran správního řízení se konalo dne 13. června 2002.
- 5 Dne 12. srpna 2002 zaslala Komise týmž osobám, jímž bylo určeno oznámení námitek, doplňující námitky (dále jen „doplňující oznámení námitek“) na základě čl. 19 odst. 1 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, prvního nařízení, kterým se provádějí články [81] a [82 ES] (Úř. věst. 1962, 13, s. 204). Vysvětlila v něm své stanovisko k pokračování v řízení po uplynutí doby platnosti Smlouvy o ESUO dne 23. července 2002. Žalobkyně odpověděla na doplňující oznámení námitek dne 20. září 2002.
- 6 Nové slyšení stran správního řízení za přítomnosti orgánů pro hospodářskou soutěž členských států se konalo dne 30. září 2002. Týkalo se předmětu doplňujícího oznámení námitek, a sice právních důsledků uplynutí doby platnosti Smlouvy o ESUO pro pokračování v řízení.
- 7 Po skončení správního řízení přijala Komise rozhodnutí C (2002) 5087 final ze dne 17. prosince 2002 v řízení podle článku 65 Smlouvy o ESUO (COMP/37.956) – Výztuže do betonu (dále jen „rozhodnutí z roku 2002“) určené sdružení Federacciai a osmi podnikům, včetně žalobkyně. Konstatovala v něm, že tyto společnosti mezi prosincem 1989 a červencem 2000 prováděly jednotnou, komplexní a trvající kartelovou dohodu na italském trhu s výztužemi do betonu ve formě tyčí nebo svitků (dále jen „výztuže do betonu“), jejímž cílem nebo výsledkem bylo stanovení cen a omezení nebo kontrola výroby nebo prodeje v rozporu s čl. 65 odst. 1 UO. Z tohoto důvodu uložila žalobkyni pokutu ve výši 10,25 milionů eur.
- 8 Dne 4. března 2003 podala žalobkyně k Tribunálu žalobu proti rozhodnutí z roku 2002. Tribunál uvedené rozhodnutí zrušil ve vztahu k žalobkyni (rozsudek ze dne 25. října 2007, Feralpi Siderurgica v. Komise, T-77/03, nezveřejněný, EU:T:2007:319) a ostatním podnikům, jimž bylo rozhodnutí určeno, z důvodu, že použitý právní základ, tedy čl. 65 odst. 4 a 5 UO, již nebyl

¹ – Jsou uvedeny pouze body tohoto rozsudku, jejichž zveřejnění Tribunál považuje za účelné.

v okamžiku přijetí tohoto rozhodnutí v platnosti. Z tohoto důvodu Komise neměla na základě těchto ustanovení pravomoc konstatovat a sankcionovat porušení čl. 65 odst. 1 UO po uplynutí doby platnosti Smlouvy o ESUO. Tribunál nepřezkoumal ostatní aspekty tohoto rozhodnutí.

- 9 Rozhodnutí z roku 2002 se stalo konečným vůči sdružení Federacciai, které nepodalo žalobu k Tribunálu.

B. Druhé rozhodnutí Komise (2009)

- 10 Dopisem ze dne 30. června 2008 Komise informovala žalobkyně a ostatní dotčené podniky o svém záměru přijmout znova rozhodnutí po opravě použitého právního základu. Mimoto upřesnila, že uvedené rozhodnutí bude založeno na důkazech předložených v oznámení námitek a doplňujícím oznámení námitek. Na výzvu Komise žalobkyně předložila písemné vyjádření dne 31. července 2008.
- 11 Faxy ze dne 24. července a 25. září 2008, a poté dne 13. března, 30. června a 15. července 2009 požádala Komise žalobkyni o informace týkající se vývoje její struktury a obratu. Žalobkyně na tyto žádosti o informace odpověděla e-maily ze dne 4. září a 17. října 2008, a poté ze dne 3. dubna, 6. července a 22. července 2009.
- 12 Dne 30. září 2009 přijala Komise rozhodnutí C (2009) 7492 final v řízení podle čl. 65 Smlouvy o ESUO (věc COMP/37.956) – Výztuže do betonu, opětovné přijetí), které bylo určeno stejným podnikům jako rozhodnutí z roku 2002, včetně žalobkyně. Toto rozhodnutí bylo přijato na základě procesních pravidel Smlouvy o ES a nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205). Bylo založeno na skutečnostech uvedených v oznámení námitek a doplňujícím oznámení námitek a v podstatě přebíralo obsah a závěry rozhodnutí z roku 2002. Zejména výše pokuty uložené žalobkyni ve výši 10,25 milionů eur zůstala nezměněna.
- 13 Dne 8. prosince 2009 přijala Komise pozměňovací rozhodnutí, přičemž do jeho přílohy zahrнула tabulky znázorňující změny cen opominuté jejím rozhodnutím ze dne 30. září 2009 a opravující číselné odkazy na uvedené tabulky v osmi poznámkách pod čarou.
- 14 Dne 19. února 2010 podala žalobkyně k Tribunálu žalobu proti rozhodnutí Komise ze dne 30. září 2009, ve znění změn (dále jen „rozhodnutí z roku 2009“). Dne 9. prosince 2014 Tribunál tuto žalobu zamítl (rozsudek ze dne 9. prosince 2014, Feralpi v. Komise, T-70/10, nezveřejněný, EU:T:2014:1031). Tribunál částečně zrušil rozhodnutí z roku 2009 ve vztahu k jedné z dalších z osob, kterým bylo určeno, snížil výši pokuty uložené dvěma dalším osobám, jímž bylo určeno, a zamítl ostatní podané žaloby.
- 15 Dne 19. února 2015 podala žalobkyně kasační opravný prostředek proti rozsudku ze dne 9. prosince 2014, Feralpi v. Komise (T-70/10, nezveřejněný, EU:T:2014:1031). Rozsudkem ze dne 21. září 2017, Feralpi v. Komise (C-85/15 P, EU:C:2017:709), Soudní dvůr zrušil uvedený rozsudek Tribunálu, jakož i rozhodnutí z roku 2009 zejména ve vztahu k žalobkyni.
- 16 V rozsudku ze dne 21. září 2017, Feralpi v. Komise (C-85/15 P, EU:C:2017:709), Soudní dvůr rozhodl, že pokud je rozhodnutí přijato na základě nařízení č. 1/2003, musí být řízení vedoucí k tomuto rozhodnutí v souladu s procesními pravidly stanovenými tímto nařízením, jakož

i nařízením Komise (ES) č. 773/2004 ze dne 7. dubna 2004 o vedení řízení Komise podle článků [101] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2004, L 123, s. 18; Zvl. vyd. 08/03, s. 81), i když toto řízení začalo před jejich vstupem v platnost.

- 17 Soudní dvůr přitom konstatoval, že v projednávané věci nelze mít za to, že slyšení ze dne 13. června 2002, které se jako jediné týkalo věcné podstaty řízení, je v souladu s procesními požadavky, jež se týkají přijímání rozhodnutí na základě nařízení č. 1/2003, jelikož se jej orgány pro hospodářskou soutěž členských států neúčastnily.
- 18 Soudní dvůr dospěl k závěru, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Komise neměla před přijetím rozhodnutí z roku 2009 povinnost uspořádat nové slyšení, jelikož podniky již měly možnost být ústně slyšeny na jednáních ze dne 13. června a 30. září 2002.
- 19 V rozsudku ze dne 21. září 2017, Feralpi v. Komise (C-85/15 P, EU:C:2017:709), Soudní dvůr připomněl význam konání slyšení, na žádost dotčených účastníků řízení, na které jsou pozvány orgány pro hospodářskou soutěž členských států, přičemž jeho opomenutí představuje porušení podstatných formálních náležitostí.
- 20 Soudní dvůr rozhodl, že vzhledem k tomu, že toto právo vyjádřené v nařízení č. 773/2004 nebylo dodrženo, nebylo nezbytné, aby podnik, jehož právo bylo takto porušeno, prokázal, že toto porušení mohlo ovlivnit k jeho újmě průběh řízení a obsah sporného rozhodnutí.
- 21 Soudní dvůr rovněž zrušil další rozsudky Tribunálu přijaté dne 9. prosince 2014, kterými bylo rozhodnuto o legalitě rozhodnutí z roku 2009, jakož i toto rozhodnutí ve vztahu ke čtyřem dalším podnikům, a to ze stejných důvodů. Rozhodnutí z roku 2009 se naproti tomu stalo konečným pro podniky, jímž bylo určeno a které proti uvedeným rozsudkům nepodalý kasační opravný prostředek.

C. Třetí rozhodnutí Komise (2019)

- 22 Dopisem ze dne 15. prosince 2017 informovala Komise žalobkyni o svém úmyslu pokračovat ve správním řízení a v tomto rámci uspořádat nové slyšení stran uvedeného řízení za přítomnosti orgánů pro hospodářskou soutěž členských států.
- 23 Dne 20. prosince 2017 a 16. ledna 2018 žalobkyně informovala Komisi o svém přání zúčastnit se tohoto slyšení. Dopisem ze dne 1. února 2018 předložila žalobkyně vyjádření, ve kterém zpochybnila pravomoc Komise pokračovat ve správním řízení, a proto vyzvala Komisi, aby upustila od tohoto postupu.
- 24 Dne 23. dubna 2018 uskutečnila Komise nové slyšení týkající se věcné podstaty řízení, při kterém byly přítomny, za účasti orgánů pro hospodářskou soutěž členských států a úředníka pro slyšení, žalobkyně, jakož i tři další podniky, kterým bylo určeno rozhodnutí z roku 2009.
- 25 Dne 7. května 2018 předložila žalobkyně nová písemná vyjádření k věci. Dopisy ze dne 19. listopadu 2018, jakož i 18. ledna a 6. května 2019 zaslala Komise žalobkyni tři žádosti o informace týkající se vývoje její struktury a obratu. Žalobkyně na tyto žádosti o informace odpověděla dopisy ze dne 7. prosince 2018, jakož i ze dne 30. ledna a 9. května 2019.

- 26 Dne 4. července 2019 přijala Komise rozhodnutí C (2019) 4969 final v řízení podle článku 65 Smlouvy o ESUO (věc AT.37956) – Výztuže do betonu (dále jen „napadené rozhodnutí“) určené pěti podnikům, vůči nimž bylo rozhodnutí z roku 2009 zrušeno, a sice kromě žalobkyně Alfa Acciai SpA, Partecipazioni Industriali SpA (původně Riva Acciaio SpA, poté Riva Fire SpA, dále jen „Riva“), Valsabbia Investimenti SpA a Ferriera Valsabbia SpA a Ferriere Nord SpA.
- 27 V článku 1 napadeného rozhodnutí Komise konstatovala existenci porušení čl. 65 odst. 1 UO v odvětví výztuží do betonu v Itálii mezi 6. prosincem 1989 a 4. červencem 2000, na němž se podílely žalobkyně a tyto čtyři další podniky. Protiprávní jednání spočívalo v trvalé dohodě nebo jednáních ve vzájemné shodě, jejichž cílem nebo výsledkem bylo stanovení cen a omezení nebo kontrola výroby či prodeje výztuží do betonu na italském trhu.
- 28 Komise shledala žalobkyni odpovědnou z důvodu její účasti na kartelové dohodě od 6. prosince 1989 do 27. června 2000. V článku 2 napadeného rozhodnutí jí tak uložila pokutu ve výši 5,125 milionů eur po uplatnění snížení o 50 % z důvodu délky trvání řízení.
- 29 Dne 18. července 2019 bylo napadené rozhodnutí oznámeno žalobkyni.

II. Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

- 30 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 28. září 2019 podala žalobkyně projednávanou žalobu.
- 31 Na návrh čtvrtého senátu rozhodl Tribunál podle článku 28 svého jednacího řádu předat věc rozšířenému senátu.
- 32 Na návrh soudce zpravodaje Tribunál (čtvrtý rozšířený senát) rozhodl otevřít ústní část řízení a v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 89 jednacího řádu položil účastnicím řízení písemné otázky a vyzval je, aby předložily dokumenty. Účastnice řízení ve stanovené lhůtě odpověděly na tyto otázky a vyhověly těmto žádostem o předložení dokumentů.
- 33 Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na ústní otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty při jednání dne 3. června 2021. Na jednání žalobkyně v návaznosti na otázku Tribunálu souhlasila s tím, že žalobní důvody vznesené v žalobě na podporu projednávané žaloby budou pro účely vypracování rozsudku pře, což bylo zaznamenáno do protokolu z jednání.
- 34 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:
- zrušil napadené rozhodnutí v plném rozsahu nebo v části, která se jí týká,
  - zrušil nebo alespoň snížil výši pokuty, která jí byla uložena v uvedeném rozhodnutí;
  - případně „prohlásil čl. 25 odst. 3 až 6 nařízení č. 1/2003 za protiprávní a nepoužitelný“;
  - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 35 Komise navrhuje, aby Tribunál:
- žalobu zamítl;

- uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

III. Právní otázky

- 36 Úvodem je třeba uvést, že žalobkyně ve třetím bodě návrhových žádání navrhuje, aby Tribunál „prohlásil čl. 25 odst. 3 až 6 nařízení č. 1/2003 za protiprávní a nepoužitelný“.
- 37 Z žaloby přitom vyplývá, že tímto návrhem žalobkyně prostřednictvím námitky uplatňuje protiprávnost čl. 25 odst. 3 až 6 nařízení č. 1/2003 na podporu návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí nebo návrhu na zrušení nebo snížení pokuty.
- 38 Námitka protiprávnosti bude tedy posouzena jako žalobní důvod spolu se žalobními důvody vznesenými na podporu návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí nebo návrhu na zrušení nebo snížení pokuty.
- 39 Na podporu návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí nebo návrhu na zrušení nebo snížení pokuty žalobkyně vznáší osm žalobních důvodů:
- první žalobní důvod vychází z porušení práva na obhajobu a procesních pravidel při slyšení konaném dne 23. dubna 2018;
  - druhý žalobní důvod vychází z protiprávního odmítnutí Komise ověřit před přijetím napadeného rozhodnutí slučitelnost tohoto rozhodnutí se zásadou přiměřené délky řízení;
  - třetí žalobní důvod vychází z porušení zásady přiměřené délky řízení.
  - čtvrtý žalobní důvod vychází z porušení povinnosti uvést odůvodnění, nesprávného posouzení a porušení zásady proporcionality;
  - pátý žalobní důvod vychází z porušení zásady *ne bis in idem* a zásady právní jistoty;
  - šestý žalobní důvod vychází z protiprávnosti režimu promlčení upraveného čl. 25 odst. 3 až 6 nařízení č. 1/2003;
  - sedmý žalobní důvod vychází z neexistence důkazu o její účasti na kartelové dohodě v letech 1989 až 1995;
  - osmý žalobní důvod vychází z nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí, pokud jde o konstatování jediného, komplexního a trvajícího protiprávního jednání ve vztahu k ní v období od 6. prosince 1989 do 27. června 2000 a z nedostatku důkazu o jediné a trvající povaze tohoto protiprávního jednání.

[omissis]

A. K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z protiprávního odmítnutí Komise ověřit před přijetím napadeného rozhodnutí slučitelnost tohoto rozhodnutí se zásadou přiměřené délky řízení

[omissis]

1. K první výtce, vycházející z nesprávného právního posouzení

- 156 Žalobkyně tvrdí, že Komise porušila článek 41 Listiny tím, že před přijetím napadeného rozhodnutí odmítla posoudit slučitelnost přijetí tohoto rozhodnutí se zásadou přiměřené lhůty.
- 157 V tomto ohledu je třeba uvést, jak na to upozorňuje žalobkyně, že Komise je povinna dodržet zásadu přiměřené lhůty uvedenou v článku 41 Listiny (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. října 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 179, a ze dne 5. června 2012, *Imperial Chemical Industries v. Komise*, T-214/06, EU:T:2012:275, bod 285).
- 158 Uplynutí lhůty tak musí být zohledněno, pokud Komise při využití prostoru pro uvážení, který jí přiznává unijní právo, posuzuje, zda v rámci použití pravidel hospodářské soutěže musí být zahájeno stíhání a přijato rozhodnutí.
- 159 Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, povinnost zohlednit uplynutí lhůty při posuzování, zda takové stíhání musí být zahájeno, a musí být přijato rozhodnutí o uložení sankce, nebyla Komisí porušena. Napadené rozhodnutí totiž uvádí, že tento orgán před přijetím rozhodnutí přezkoumal, zda v projednávané věci lze pokračovat v řízení a zda toto řízení může vést k přijetí takového rozhodnutí o uložení pokuty.
- [omissis]
- 170 Z napadeného rozhodnutí tak vyplývá, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, Komise před přijetím tohoto rozhodnutí ověřila, zda byla dodržena zásada přiměřené lhůty, když analyzovala délku správního řízení, správní fáze a přerušeni v důsledku soudního přezkumu, příčiny, které mohou vysvětlit délku řízení a důsledky, jež z toho mohou být vyvozeny.
- 171 Tento závěr zpochybňuje žalobkyně, podle níž se Komise v napadeném rozhodnutí odmítla vyjádřit k nepřiměřené délce řízení z důvodu, že toto posouzení musí být vyhrazeno unijnímu soudu a ona se k této otázce nemůže vyjádřit.
- 172 V tomto ohledu je třeba uvést, že unijnímu soudu mohou být předloženy otázky týkající se délky řízení. Ve sporech o určení odpovědnosti musí rozhodnout o pochybení orgánů, institucí nebo jiných subjektů Unie, pokud způsobily škodu tím, že porušily zásadu přiměřené lhůty (rozsudky ze dne 26. listopadu 2013, *Kendrion v. Komise*, C-50/12 P, EU:C:2013:771, bod 94, a ze dne 11. července 2019, *Italmobiliare a další v. Komise*, T-523/15, nezveřejněný, EU:T:2019:499, bod 159). Ve sporech týkajících se neplatnosti může délka řízení vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, pokud jsou splněny dvě kumulativní podmínky, přičemž první podmínkou je, že tato délka řízení se jeví jako nepřiměřená, a druhou podmínkou je, že překročení přiměřené lhůty narušilo výkon práva na obhajobu (rozsudky ze dne 21. září 2006, *Technische Unie v. Komise*, C-113/04 P, EU:C:2006:593, body 47 a 48; ze dne 8. května 2014, *Bolloré v. Komise*, C-414/12 P, nezveřejněný, EU:C:2014:301, body 84 a 85, a ze dne 9. června 2016, *PROAS v. Komise*, C-616/13 P, EU:C:2016:415, body 74 až 76).
- 173 Jak uvádí žalobkyně, pravomoc takto svěřená unijnímu soudu nemůže Komisi zbavit posouzení, které musí provést v okamžiku určení důsledků, jež je třeba vyvodit ze zrušujícího rozsudku na základě článku 266 SFEU.

- 174 Jak již bylo uvedeno, Komise musí při takovém posouzení vzít v úvahu veškeré okolnosti věci, zejména vhodnost přijetí nového rozhodnutí, vhodnost uložení sankce a případně vhodnost snížení zamýšlené sankce, pokud se zejména jeví, že délka řízení, aniž sama o sobě představuje zaviněné nesplnění povinnosti, může mít v rozsahu, v němž zahrnuje nejen správní fáze, ale případně i přerušování v důsledku soudního přezkumu, dopad na okolnosti, které je třeba zohlednit při stanovení výše pokuty, a zejména na možnou odrazující povahu sankce, jestliže je ukládána dlouhou dobu po skutečnostech zakládajících protiprávní jednání.
- 175 Toto posouzení týkající se zejména celkové délky řízení, včetně soudních fází, bylo provedeno hlavně v bodě 528 odůvodnění napadeného rozhodnutí.
- 176 Z toho vyplývá, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, Komise v napadeném rozhodnutí ověřila, zda délka řízení mohla bránit pokračování řízení, přičemž uznala, že takové posouzení podléhá přezkumu soudu Unie ve sporech týkajících se legality a případně odpovědnosti.

[omissis]

- 180 Tato výtku tedy musí být zamítnuta.

[omissis]

B. Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady přiměřené délky řízení

- 185 Žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí musí být zrušeno, neboť bylo přijato v řízení, které překročilo přiměřenou lhůtu. Podle žalobkyně má nepřiměřená délka řízení za následek, že Komise již neměla sankční pravomoc. Argumentace uvedená na podporu třetího žalobního důvodu obsahuje v podstatě čtyři výtky, které Komise všechny zpochybňuje.
- 186 Před přezkoumáním těchto výtek je třeba připomenout, že podle Soudního dvora může délka řízení vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, pokud jsou splněny dvě kumulativní podmínky, přičemž první podmínka je, že tato délka řízení se jeví jako nepřiměřená, a druhá podmínka je, že překročení přiměřené lhůty narušilo výkon práva na obhajobu (viz bod 172 výše).
- 187 Z toho vyplývá, že rozhodnutí Komise nemůže být zrušeno pouze z důvodu překročení přiměřené lhůty, pokud právo žalobkyně na obhajobu nebylo tímto překročením dotčeno.

[omissis]

1. K první výtce, která se týká délky správních fází

- 189 Žalobkyně tvrdí, že tvrzení Komise, podle kterého správní fáze řízení byly vždy prováděny „rychle a bez neodůvodněných přerušování“, nezohledňuje pravdivost skutečností a může být nanejvýš považováno za správné pouze pro fázi přijetí rozhodnutí z roku 2002, jelikož tato fáze celkově trvala dva roky a dva měsíce.
- 190 Další správní fáze, které vedly k přijetí rozhodnutí z roku 2009, respektive napadeného rozhodnutí, byly poznamenány zjevně nepřiměřeným obdobím nečinnosti Komise.

- 191 Délka celého správního řízení je rovněž sama o sobě nepřiměřená, zejména s ohledem na věc, ve které byl vydán rozsudek ze dne 15. října 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise* (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-250/99 P, C-247/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582).
- 192 V tomto ohledu je třeba uvést, že unijní právo vyžaduje, aby orgány řešily věci v rámci správních řízení, která vedou, v přiměřené lhůtě (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. června 2012, *Imperial Chemical Industries v. Komise*, T-214/06, EU:T:2012:275, bod 284).
- 193 Povinnost dodržet při vedení správních řízení přiměřenou lhůtu totiž představuje obecnou právní zásadu převzatou zejména v čl. 41 odst. 1 Listiny (rozsudky ze dne 15. října 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-250/99 P, C-247/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 167; ze dne 11. dubna 2006, *Angeletti v. Komise*, T-394/03, EU:T:2006:111, bod 162, a ze dne 7. června 2013, *Itálie v. Komise*, T-267/07, EU:T:2013:305, bod 61).
- 194 V projednávané věci ze spisu vyplývá, že během projednávání věci proběhly před Komisí čtyři fáze, které trvaly celkem šest let a jeden měsíc:
- první fáze, jež trvala jeden rok a pět měsíců, oddělovala první vyšetřovací úkony od zaslání oznámení námitek sdružení *Federacciai* a dotčeným podnikům;
  - tři následující fáze jsou fázemi, které vedly k přijetí rozhodnutí z roku 2002, rozhodnutí z roku 2009 a napadeného rozhodnutí, a jež trvaly devět měsíců, respektive dva roky a jeden měsíc a jeden rok a devět měsíců.
- 195 Podle judikatury je třeba přiměřenost lhůty posuzovat v závislosti na všech okolnostech každé věci, a zejména na významu sporu pro dotčenou osobu, složitosti věci, jakož i jednání žalobce a příslušných orgánů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. října 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 187 a 188).
- 196 I za předpokladu, že by v jiných věcech byla správní fáze, která následovala po zrušení rozhodnutí Komise unijním soudem v rámci řízení, v němž bylo pokračováno za účelem přijetí nového rozhodnutí, kratší než za okolností projednávané věci, by to samo o sobě neumožnilo dospět k závěru, že byla porušena zásada přiměřené lhůty.
- 197 Je totiž třeba přezkoumat přiměřenost lhůty s ohledem na okolnosti vlastní každé věci zejména s ohledem na kritéria uvedená v bodě 195 výše.
- 198 Zaprvé, pokud jde o význam sporu pro dotčenou osobu, je třeba připomenout, že v případě sporu týkajícího se porušení práva hospodářské soutěže má zásadní požadavek právní jistoty svědčící hospodářským subjektům, jakož i cíl zajistit, aby na vnitřním trhu nebyla narušována hospodářská soutěž, značný význam nejen pro žalobkyni a její konkurenty, nýbrž vzhledem k velkému počtu dotčených osob a finančních zájmů, které jsou dotčeny, rovněž pro třetí osoby (viz rozsudek ze dne 1. února 2017, *Aalberts Industries v. Evropská unie*, T-725/14, EU:T:2017:47, bod 40 a citovaná judikatura).

- 199 V projednávaném případě Komise v napadeném rozhodnutí konstatovala, že žalobkyně porušila čl. 65 odst. 1 UO tím, že se od 6. prosince 1989 do 27. června 2000 účastnila trvajících dohod nebo jednání ve vzájemné shodě týkajících se výztuží do betonu, jejichž cílem nebo výsledkem bylo stanovení cen a omezení nebo kontrola výroby či prodeje na vnitřním trhu.
- 200 Na základě tohoto zjištění Komise uložila žalobkyni pokutu ve výši 5,125 milionů eur.
- 201 S ohledem na tyto skutečnosti lze mít za to, že význam věci byl pro žalobkyni značný.
- 202 Zadruhé, pokud jde o složitost věci, je třeba uvést, že pochybení Komise se týkají důsledků, které je třeba pro řízení vyvodit z uplynutí platnosti Smlouvy o ESUO.
- 203 Je přitom třeba připomenout, že otázky související s pravidly použitelnými na skutkový stav věci, jak pokud jde o věc samou, tak pokud jde o řízení, byly, jak uvedla Komise, z důvodu uplynutí doby platnosti Smlouvy o ESUO poněkud složité.
- 204 Kromě toho kartelová dohoda pokrývala relativně dlouhé období (10 let a 7 měsíců), týkala se značného počtu účastníků (8 podniků zahrnujících celkově 11 společností a jedno profesní sdružení) a zahrnovala velký objem dokumentů poskytnutých nebo získaných během kontrol (přibližně 20 000 stran).
- 205 S ohledem na tyto skutečnosti je třeba věc považovat za složitou.
- 206 Zatřetí, pokud jde o chování účastnic řízení, je třeba uvést, že Komise byla neustále činná, jelikož od účastníků správního řízení dostávala četné žádosti.
- 207 Komise tak musela v souvislosti s přijetím napadeného rozhodnutí vyřizovat četné dopisy současně s přípravou slyšení konaného dne 23. dubna 2018 a přezkoumat návrh na narovnání předložený některými účastníky správního řízení dne 4. prosince 2018.
- 208 Z těchto skutečností posuzovaných jako celek vyplývá, že doba trvání správních fází řízení se nejeví jako nepřiměřená s ohledem na okolnosti vlastní věci, a zejména její složitost, a to v kontextu, kdy nelze Komisi vytýkat žádné období nevysvětlené nečinnosti v průběhu etap, které uvedené správní fáze vymezovaly.
- 209 Tato výtku tedy musí být zamítnuta.

2. Ke druhé výtce, která se týká délky soudních fází

- 210 Žalobkyně kritizuje délku soudního řízení, která byla podle ní nepřiměřená. Zaprvé celková doba trvání těchto řízení činila dvanáct let. Zadruhé každé řízení před Tribunálem (věci T-77/03 a T-70/10) trvalo téměř pět let.
- 211 V tomto ohledu je třeba připomenout, že povinnost dodržet při vedení správních řízení přiměřenou lhůtu je obecnou právní zásadou uvedenou zejména v čl. 41 odst. 1 Listiny.
- 212 Ve stejném smyslu nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování představuje vadu řízení (rozsudek ze dne 16. července 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise, C-385/07 P, EU:C:2009:456, bod 191).

- 213 Každý má totiž právo na to, aby jeho věc byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem předem zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu v souladu s článkem 47 Listiny a článkem 6 EÚLP (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. července 2009, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, C-385/07 P, EU:C:2009:456, body 177 až 179, a ze dne 5. června 2012, *Imperial Chemical Industries v. Komise*, T-214/06, EU:T:2012:275, body 282 a 283).
- 214 Podle judikatury platí, že sankcí za porušení povinnosti unijním soudem rozhodnout v přiměřené lhůtě není žaloba na neplatnost a zrušení nebo snížení pokuty, nýbrž žaloba na náhradu škody, neboť taková žaloba představuje účinný prostředek nápravy (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudky ze dne 26. listopadu 2013, *Gascogne Sack Deutschland v. Komise*, C-40/12 P, EU:C:2013:768, bod 89, a ze dne 21. září 2017, *Feralpi v. Komise*, C-85/15 P, EU:C:2017:709, bod 54).
- 215 Tato judikatura je vysvětlena snahou unijního soudu nečinit legalitu rozhodnutí přijatého Komisí závislým na podmínkách, za kterých soud vedl soudní řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. října 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 203).
- 216 Tato výtku tedy musí být zamítnuta jako irelevantní.

3. Ke třetí výtce, která se týká celkové délky řízení

- 217 Žalobkyně zpochybňuje celkovou dobu, která byla vyžadována pro zpracování spisu od prvních vyšetřovacích úkonů až do přijetí napadeného rozhodnutí. Podle ní skutečnost, že v době tohoto přijetí tato doba činila téměř 19 let a týkala se jednání, z nichž některá proběhla před více než 30 lety, způsobuje, že tato doba je v rozporu se zásadou přiměřené lhůty.
- 218 V tomto ohledu je třeba uvést, že povinnost dodržovat přiměřenou lhůtu se použije na každou fázi, která je součástí řízení, jakož i na celé řízení, jež tvoří (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. října 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 230 a 231, a stanovisko generální advokátky Kokott ve věci *Solvay v. Komise*, C-109/10 P, EU:C:2011:256, bod 239).
- 219 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že období, v němž probíhalo celé správní řízení, bylo výjimečně dlouhé, což ostatně vedlo Komisi ke snížení pokuty nakonec uložené žalobkyni (viz bod 169 výše).
- 220 Celkovou délku správního řízení však lze v projednávané věci vysvětlit složitostí spisu s tím, že u některých aspektů vyplývá ze skutečností souvisejících s případem samotným, zatímco ve zbývajících částí souvisí se zvláštním kontextem, do kterého spadá spis, a sice uplynutím doby platnosti Smlouvy o ESUO (viz body 202 až 205 výše).
- 221 Komise se sice dopustila pochybení při posuzování důsledků, které je třeba vyvodit z uplynutí platnosti Smlouvy o ESUO, a tato pochybení vedla ke zrušení, o nichž rozhodl Tribunál a poté Soudní dvůr.

- 222 Nicméně tato pochybení, jakož i dopad, který mohla mít na délku správního řízení, musí být posouzena s přihlédnutím ke složitosti položených otázek.
- 223 Kromě toho je celková délka správního řízení zčásti přičitatelná přerušením způsobeným soudním přezkumem, a je tedy spojena s počtem žalob podaných k unijnímu soudu ohledně různých aspektů věci.
- 224 V tomto ohledu je třeba uvést, že možnost podniků v takové situaci, jako je situace žalobkyně, aby byly jejich věci přezkoumány více než jednou správními orgány, a případně unijními soudy, je vlastní systému zavedenému autory Smluv pro kontrolu jednání a transakcí v oblasti hospodářské soutěže.
- 225 Povinnost správního orgánu provést různé formalities a kroky předtím, než může přijmout konečné rozhodnutí v oblasti hospodářské soutěže, a možnost, že tyto formalities nebo kroky povedou k podání žaloby, nemůže na konci procesu podnik využít za účelem tvrzení, že přiměřená lhůta byla překročena (v tomto smyslu viz stanovisko generálního advokáta N. Wahla ve věcech Feralpi a další v. Komise, C-85/15 P, C-86/15 P a C-87/15 P, C-88/15 P a C-89/15 P, EU:C:2016:940, bod 70).
- 226 Za těchto podmínek nelze mít za to, že délka správního řízení byla jako celek nadměrná, a že tedy mohla bránit tomu, aby Komise přijala nové rozhodnutí ukládající pokutu.
- 227 Tato výtku tedy musí být zamítnuta.

4. Ke čtvrté výtce, týkající se vlivu délky řízení na právo na obhajobu

- 228 Žalobkyně tvrdí, že nepřiměřená délka správního řízení ovlivnila výkon jejího práva na obhajobu v průběhu třetí fáze tohoto řízení, která zahrnovala období mezi rozsudkem ze dne 21. září 2017, Feralpi v. Komise (C-85/15 P, EU:C:2017:709), a přijetím napadeného rozhodnutí.
- 229 V tomto ohledu je třeba připomenout, že jak bylo uvedeno v bodě 186 výše, musí být splněny dvě podmínky, aby soud rozhodl o zrušení rozhodnutí přijatého Komisí z důvodu porušení zásady přiměřené lhůty. Vzhledem k tomu, že první z nich (nepřiměřená délka řízení) nebyla splněna, není v zásadě nezbytné v odpovědi na čtvrtou výtku ověřit, zda délka správního řízení narušila výkon práva na obhajobu. Je však třeba přistoupit k tomuto přezkumu jen pro úplnost, aby bylo možné poskytnout plnou odpověď na obavy vznesené žalobkyní.
- 230 Zaprvé je třeba konstatovat, že během řízení posuzovaného jako celek měla žalobkyně přinejmenším sedmkrát příležitost vyjádřit své stanovisko a předložit své argumenty (viz body 3 až 6, 10, 23 a 24 výše).
- 231 Žalobkyně zejména mohla vyjádřit své stanovisko ve třetí fázi správního řízení, ve svém vyjádření ze dne 1. února 2018 na slyšení dne 23. dubna 2018 a ve svém vyjádření ze dne 7. května 2018 (viz body 23 až 25 výše).
- 232 Zadruhé přezkum prvního žalobního důvodu umožnil prokázat, že právo žalobkyně na obhajobu nebylo dotčeno ani skutečností, že všichni aktéři, kteří se účastnili předchozích slyšení, nebyli přítomni na slyšení konaném dne 23. dubna 2018, ani skutečností, že zástupci orgánů pro

hospodářskou soutěž členských států věděli v okamžiku vyjádření svého stanoviska v poradním výboru, že dvě rozhodnutí, z něhož jedno bylo potvrzeno Tribunálem, byla vůči dotýčným podnikům předtím přijata dvakrát (viz body 55 až 149 výše).

- 233 Z těchto skutečností vyplývá, že i za předpokladu, že by délka správního řízení mohla být považována za odporující zásadě přiměřené lhůty, podmínky, které je třeba splnit za účelem dosažení zrušení napadeného rozhodnutí, by nebyly splněny, jelikož žalobkyně nemohla prokázat žádný zásah do práva na obhajobu vyplývající z uvedené doby.
- 234 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že nebyl splněn žádný z požadavků vyžadovaných k tomu, aby Tribunál mohl rozhodnout o zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu porušení zásady přiměřené lhůty.
- 235 Výtka tedy musí být zamítnuta a současně musí být zamítnut i třetí žalobní důvod v plném rozsahu.

C. Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění, nesprávného posouzení a porušení zásady proporcionality

[omissis]

1. K první výtce, týkající se nesprávného rozhodnutí Komise přijmout nové rozhodnutí ukládající pokutu

- 237 Žalobkyně tvrdí, že Komise nesprávně vykonala svou posuzovací pravomoc tím, že upřednostnila účinné použití a odrazující účinek pravidel hospodářské soutěže před zásadou přiměřené lhůty. Napadené rozhodnutí je rovněž v tomto bodě stíženo nedostatečným odůvodněním.
- 238 V tomto ohledu je třeba uvést, že Komise je na základě čl. 105 odst. 1 SFEU pověřena dohledem nad uplatňováním článků 101 a 102 SFEU.
- 239 Z tohoto důvodu má Komise podle judikatury definovat a provádět unijní politiku hospodářské soutěže (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. října 2013, Vivendi v. Komise, T-432/10, nezveřejněný, EU:T:2013:538, bod 22 a citovaná judikatura).
- 240 V tomto rámci má Komise širokou posuzovací pravomoc potvrzenou nařízením č. 1/2003, podle kterého pokud zjistí existenci protiprávního jednání, „může“ zaprvé uložit dotýčným podnikům povinnost jej ukončit (čl. 7 odst. 1), a zadruhé uložit podnikům, které se dopustily protiprávního jednání, pokuty (čl. 23 odst. 2).
- 241 V oblasti hospodářské soutěže tak byla Komisi bez ohledu na způsob, jakým se seznámila s případem, a sice zejména v rámci stížnosti nebo z vlastního podnětu, svěřena pravomoc rozhodnout, zda jednání musí být předmětem stíhání, rozhodnutí a pokuty v závislosti na prioritách, které vymezi v rámci své politiky hospodářské soutěže.
- 242 Existence této pravomoci však nezabývá Komisi povinností uvést odůvodnění (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. března 2020, LL-CARPENTER v. Komise, T-531/18, nezveřejněný, EU:T:2020:91, bod 90 a citovaná judikatura).

- 243 V kontextu, kdy zaprvé bylo jako v projednávaném případě rozhodnutí přijaté Komisí dvakrát zrušeno a kdy zadruhé doba, která uplynula mezi prvními vyšetřovacími úkony a přijetím rozhodnutí, byla výjimečně dlouhá, přísluší tomuto orgánu, aby na základě zásady řádné správy zohlednil délku řízení a důsledky, které tato délka mohla mít na jeho rozhodnutí stíhat dotyčné podniky, přičemž toto posouzení musí být uvedeno v odůvodnění rozhodnutí.
- 244 Zaprvé je třeba uvést, že jak vyplývá z odpovědi na třetí žalobní důvod, zásada přiměřené lhůty nebyla za okolností projednávaného případu porušena.
- 245 Z toho vyplývá, že argumentace žalobkyně, podle které Komise nesprávně vykonala svou posuzovací pravomoc, neboť nezohlednila skutečnost, že délka řízení překročila přiměřenou lhůtu, musí být bez dalšího odmítnuta.
- 246 Zadruhé, pokud jde o odůvodnění poskytnuté Komisí v napadeném rozhodnutí, je třeba v každém případě uvést, že Komise podrobně uvedla zaprvé v bodech 526 až 529 odůvodnění napadeného rozhodnutí a zadruhé v bodech 536 až 573 odůvodnění tohoto rozhodnutí důvody, proč měla za to, že je třeba přijmout nové rozhodnutí prokazující existenci protiprávního jednání a ukládající dotyčným podnikům pokutu.
- 247 Komise tak nejprve uvedla, že délka řízení podle ní nevedla k porušení zásady přiměřené lhůty (body 528 a 555 odůvodnění napadeného rozhodnutí) a že právo podniků na obhajobu nebylo porušeno, jelikož zaprvé tyto podniky mohly předložit svá vyjádření k pokračování v řízení a zadruhé uvedly své argumenty rovněž v průběhu slyšení konaného dne 23. dubna 2018. V tomto ohledu upřesnila, že žalobkyně nepředložila žádný konkrétní důkaz na podporu svého tvrzení, podle kterého nebyla schopna plně vykonat své právo na obhajobu (body 556 a 557 odůvodnění uvedeného rozhodnutí).
- 248 Komise nicméně připustila, že se dopustila procesních pochybení, a uznala, že tato pochybení mohla přispět k prodloužení délky řízení.
- 249 Komise tedy v napadeném rozhodnutí zvažila obecný zájem na zajištění účinného použití pravidel v oblasti hospodářské soutěže a snahu o zmírnění možných důsledků procesních pochybení (bod 559 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 250 Za tímto účelem Komise uvedla, že dotčené podniky se po dobu jedenácti let účastnily protiprávního jednání považovaného za jedno z nejzávažnějších omezení v oblasti hospodářské soutěže. Uvedla, že v takovém kontextu by nepřijmout znovu rozhodnutí, kterým se konstatuje účast podniků na uvedeném protiprávním jednání, bylo v rozporu s obecným zájmem zajistit účinné uplatňování unijního práva hospodářské soutěže a šlo by nad rámec zájmu spočívajícího ve zmírnění důsledků případného porušení základních práv, které utrpěly podniky, jimž je rozhodnutí určeno (body 560 a 561 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 251 Po tomto zvážení dospěla Komise k závěru, že jelikož došlo k protiprávnímu jednání, je možné zajistit, že pachatelé protiprávního jednání nebudou nepotrestáni a budou skutečně odrazeni od podobného jednání v budoucnu, pouze přijetím napadeného rozhodnutí (body 563 až 569 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 252 Na závěr analýzy Komise upřesnila, že se za účelem zmírnění negativních důsledků, jež mohly být způsobeny délkou řízení, které mělo napravit procesní vady, k nimž došlo během šetření a které nelze přičítat dotčeným podnikům, rozhodla snížit výši uložených pokut o 50 % (body 570 až 573 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 253 Jeví se tedy, že Komise v napadeném rozhodnutí poskytla podrobné odůvodnění, z něhož jasné a jednoznačně vyplývají úvahy, které sledovala za účelem odůvodnění přijetí nového rozhodnutí, a to i přes zrušení, k nimž došlo v minulosti.
- 254 Tato výtku tedy musí být zamítnuta.

[omissis]

2. Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, týkajícímu se porušení zásady proporcionality

- 268 Žalobkyně ve svých písemnostech a na jednání tvrdila, že z důvodu nepřiměřené délky řízení je přijetí napadeného rozhodnutí v rozporu se zásadou proporcionality. V tomto ohledu vznesla tři argumenty. Zaprvé nemělo být pokračováno ve správním řízení. Zadruhé vzhledem k tomu, že uvedené řízení pokračovalo, mohla Komise přijmout rozhodnutí, aniž by uložila sankci. Zatřetí, jelikož Komise uložila pokutu neprávem, měl by Tribunál její výši změnit.
- 269 V tomto ohledu je třeba připomenout, že zásada proporcionality, jež je jednou z obecných zásad unijního práva, vyžaduje, aby akty unijních orgánů nepřekračovaly meze toho, co je vhodné a nezbytné k dosažení sledovaného cíle, a pokud se nabízí volba mezi několika vhodnými opatřeními, je třeba zvolit nejméně omezující opatření, přičemž způsobené nepříznivé následky nesmějí být nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 13. listopadu 1990, Fedesa a další, C-331/88, EU:C:1990:391, bod 13, a ze dne 14. července 2005, Nizozemsko v. Komise, C-180/00, EU:C:2005:451, bod 103).
- 270 Ohledně prvního argumentu vzneseného žalobkyní je třeba připomenout, že v projednávaném případě Komise pokračovala ve správním řízení, jak jí umožňuje judikatura v případě zrušení aktu, který vydala (viz body 49 a 51 výše).
- 271 Jak vyplývá z analýzy prvního a třetího žalobního důvodu, pokračování správného řízení nemůže vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, jelikož žalobkyně neprokázala, že délka uvedeného řízení byla nadměrná, ani že její právo na obhajobu bylo dotčeno v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 172 výše. V projednávané věci přitom z analýzy prvního a třetího žalobního důvodu vyplývá, že žalobkyně se takových porušení nemůže dovolávat.
- 272 Bez ohledu na to se Komise v napadeném rozhodnutí snažila uvést důvody, pro které se jí pokračování ve správním řízení, jakož i přijetí nového rozhodnutí a uložení sankce jeví jako odůvodněné, a sice:
- zajištění účinného uplatňování práva hospodářské soutěže a zabránění beztrestnosti dotčených podniků;
  - odrazení zúčastněných podniků od spáchání nového protiprávního jednání v rozporu s právem hospodářské soutěže;
  - usnadnění žalob na náhradu škody podaných případnými oběťmi kartelové dohody.

- 273 Za těchto podmínek je třeba první argument žalobkyně zamítnout.
- 274 Pokud jde o druhý argument žalobkyně, je třeba připomenout, že Komise dbala na to, aby se pro podniky, kterým je určeno napadené rozhodnutí, zmírnily důsledky délky správního řízení a to tím, že jim přiznala 50 % snížení výše pokuty.
- 275 Podle žalobkyně však zásada proporcionality vyžaduje, že jí v projednávaném případě, pokud bylo přijato třetí rozhodnutí, nebude uložena žádná pokuta.
- 276 V tomto ohledu, jak bylo připomenuto v bodě 172 výše, překročení přiměřené lhůty, i kdyby bylo prokázáno, samo o sobě nestačí ke zrušení napadeného rozhodnutí, jelikož takové zrušení je vyhrazeno situacím, kdy takové překročení narušilo výkon práva na obhajobu.
- 277 Kromě toho, jak bylo připomenuto v bodě 172 výše, pokud překročení přiměřené lhůty nenarušuje výkon práva na obhajobu, lze náhradu způsobené škody požadovat v rámci žaloby na náhradu škody podané k unijnímu soudu.
- 278 Tento postoj je kritizován žalobkyní, pro kterou podání žaloby na náhradu škody není „účinným prostředkem nápravy“, neboť by to dále opozdilo konstatování porušení jejího práva na přiměřenou lhůtu.
- 279 V tomto ohledu je třeba připomenout, že právo na účinnou právní ochranu je zakotveno v čl. 47 odst. 1 Listiny a představuje výsadu, jejíž dodržování musí unijní soud zajistit. Toto právo musí být vykonáváno v rámci systému tvořeného opravnými prostředky, které jsou upraveny ve Smlouvě, přičemž žaloba na neplatnost slouží k přezkumu legality unijních aktů, zatímco žaloba na náhradu škody směřuje k získání náhrady škody způsobené protiprávním jednáním unijních orgánů, institucí nebo jiných subjektů. V tomto systému musí žalobkyně k tomu, aby dosáhla zrušení aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení, prokázat, že platnost tohoto aktu byla narušena protiprávním jednáním jeho autora.
- 280 V projednávaném případě žalobkyně neprokázala, že napadené rozhodnutí je stíženo jakoukoliv protiprávností vycházející z porušení práva na přiměřenou lhůtu nebo z porušení práva na obhajobu, které by mohlo vést k jeho zrušení.
- 281 Druhý argument žalobkyně musí být proto zamítnut.
- 282 Ve svém třetím argumentu žalobkyně v podstatě navrhuje, aby Tribunál vykonal svou pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci a změnil výši pokuty, která jí byla uložena, aby zohlednil okolnosti projednávaného případu v souladu se zásadou proporcionality.
- 283 V tomto ohledu je třeba připomenout, že unijní soud je oprávněn vykonávat svou pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci na základě článku 261 SFEU a článku 31 nařízení č. 1/2003, pokud je mu otázka výše pokuty předložena k posouzení (rozsudek ze dne 10. dubna 2014, Komise v. Siemens Österreich a další a Siemens Transmission & Distribution a další v. Komise, C-231/11 P až C-233/11 P, EU:C:2014:256, bod 126).
- 284 V projednávané věci žalobkyně takový návrh předložila Tribunálu, jak vyplývá zejména z bodu 158 žaloby, v němž shrnuje své návrhy a uvádí, že si přeje získat alespoň snížení pokuty na základě zejména článku 261 SFEU.

- 285 Při výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci je unijní soud oprávněn, nad rámec pouhého přezkumu legality, který umožňuje pouze zamítnout žalobu na neplatnost nebo zrušit (zcela nebo zčásti) napadený akt, zohlednit všechny skutkové okolnosti, aby případně změnil výši sankce [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 3. září 2009, Prym a Prym Consumer v. Komise, C-534/07 P, EU:C:2009:505, bod 86 a citovaná judikatura, a ze dne 10. listopadu 2021, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), T-612/17, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2021:763, bod 605].
- 286 V rámci výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci může unijní soud zrušit, snížit či dokonce zvýšit uloženou pokutu (viz rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Siemens a další v. Komise, C-239/11 P, C-489/11 P a C-498/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:866, bod 334 a citovaná judikatura).
- 287 Za těchto podmínek může unijní soud při stanovení výše uložené pokuty případně provést jiné posouzení než posouzení Komise (viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Galp Energía España a další v. Komise, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 75).
- 288 Komise v napadeném rozhodnutí, aniž konstatovala porušení přiměřené lhůty či porušení práva na obhajobu, přiznala žalobkyni snížení výše pokuty, které odůvodnila následujícím způsobem:
- „vzhledem k [...] nejistotě vytvořené přechodem mezi oběma smlouvami, což je výjimečná okolnost, která se v dané době výslovně neřídila judikaturou, [...] považuje Komise za vhodné, aby stranám, jímž je toto rozhodnutí určeno, bylo přiznáno snížení pokuty“ (bod 570 odůvodnění);
  - toto snížení se přiznává „za účelem zmírnění negativních důsledků pro tyto strany, které by mohly být způsobeny dlouhou délkou řízení, jež [byla] nezbytná k odstranění určitých procesních vad, k nimž došlo v jeho průběhu a které nelze přičítat stranám, jímž je toto rozhodnutí určeno“ (bod 570 odůvodnění);
  - „spontánní poskytnutí snížení pokuty Komisí [...] musí být považováno za dostatečné [...] ke zmírnění případných škodlivých účinků, které vznikly stranám, jímž je rozhodnutí určeno, z důvodu dlouhé délky řízení“ (bod 572 odůvodnění);
  - „[s]tranám, kterým je rozhodnutí určeno, [...] může svědčit odpovídající snížení pokut [...], aby se zmírnily případné škodlivé účinky způsobené procesními pochybeními Komise“ (bod 573 odůvodnění);
  - „Komise se domnívá [...], že procesní pochybení, kterých se dopustila v rámci přechodu ze Smlouvy o ESUO na Smlouvu o UO, a delší doba trvání řízení, jež mohla vyplynout z těchto pochybení, mohou odůvodnit přiměřenou náhradu škody pro osoby, kterým je určeno toto rozhodnutí“ (bod 991 odůvodnění);
  - „s ohledem na posuzovací pravomoc, kterou má Komise při stanovování pokut, může Komise osobám, jímž je toto rozhodnutí určeno, [...] [přiznat] snížení pokuty, které by mělo být vyměřeno tak, aby pokuta nepenalizovala podniky, jímž je rozhodnutí určeno, za procesní pochybení, kterých se nedopustily, ale jež zároveň nejsou natolik závažná, aby narušovala zásadu, podle které kartely představují velmi závažné porušení práva hospodářské soutěže“ (bod 992 odůvodnění);

- „[a]by Komise tyto faktory řádně zohlednila, dospěla k závěru, že všem osobám, kterým je určeno toto rozhodnutí, musí být přiznáno snížení pokuty o 50 % na základě mimořádné polehčující okolnosti“ (bod 994 odůvodnění).
- 289 Z toho vyplývá, že Komise při snížení výše pokuty uložené žalobkyni vycházela v podstatě z následujících skutečností:
- věc byla projednávána, když uplynula doba platnosti Smlouvy o ESUO;
  - tato situace způsobila obtíže při určování použitelných pravidel;
  - tyto obtíže vedly k tomu, že unijní soudy zrušily rozhodnutí z let 2002 a 2009;
  - tato zrušení měla za následek prodloužení řízení do té míry, že mohlo mít nepříznivý dopad na situaci dotčených podniků;
  - tyto okolnosti mohly být zohledněny při stanovení výše pokuty.
- 290 V tomto ohledu je třeba uvést, že Komise v bodech odůvodnění citovaných v bodě 288 výše opakovaně uvádí, že tím, že přiznala snížení dotčené pokuty, zamýšlela „zmírnit“ nebo „napravit“ „škodlivé účinky“, to znamená škodu, která mohla být způsobena „chybami“, jež jí byly přičitatelné.
- 291 Ačkoli jsou takové výrazy obecně spojeny s řízeními o náhradě škody, z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že přiznáním snížení dotčené pokuty Komise zamýšlela přiznat náhradu škody za škodu způsobenou protiprávním jednáním. Nikde v uvedeném rozhodnutí Komise neuznává, že se dopustila protiprávního jednání, například tím, že překročila přiměřenou délku řízení nebo porušila právo žalobkyně na obhajobu. V několika částech tohoto rozhodnutí naopak odkazuje na judikaturu, podle které musí být nápravné opatření v případě výtky týkající se délky řízení nalezeno v rámci žaloby na náhradu škody (body 568 a 578 odůvodnění).
- 292 S přihlédnutím k těmto různým skutečnostem je tedy třeba mít za to, že dotčené snížení pokuty, které Komise přiznala, pro ni nemělo za cíl napravit protiprávní jednání, ale pouze zohlednit okolnosti projednávané věci v rámci široké posuzovací pravomoci, která je jí přiznána při ukládání sankcí, zejména v rozsudku ze dne 19. března 2009, Archer Daniels Midland v. Komise (C-510/06 P, EU:C:2009:166, bod 82) (viz bod 288 výše).
- 293 V rámci výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci se Tribunál domnívá, že v projednávaném případě pokuta nemůže být zrušena zejména z důvodu nutnosti zajistit plné uplatnění práva hospodářské soutěže na zvláště závažné a značně dlouhé protiprávní jednání vytýkané žalobkyni, přičemž odůvodnění a důkaz uvedeného protiprávního jednání, jakož i účast žalobkyně na něm, nebylo platně zpochybněno (viz sedmý a osmý žalobní důvod níže).
- 294 Je však třeba zohlednit skutečnost, že pokuta nebyla žalobkyni uložena během několika let poté, co došlo k posledním protisoutěžním jednáním konstatovaným Komisí, ale téměř 20 let poté.
- 295 V tomto ohledu je třeba v projednávaném případě při stanovení výše pokuty zohlednit mezi všemi relevantními okolnostmi její odrazující povahu.

- 296 Zohlednění odrazující povahy pokuty má totiž za cíl zajistit, aby výše pokuty v dostatečné míře podnítila dotyčný podnik a obecně všechny hospodářské subjekty k dodržování unijních pravidel hospodářské soutěže (viz rozsudek ze dne 17. června 2010, *Lafarge v. Komise*, C-413/08 P, EU:C:2010:346, bod 102).
- 297 V projednávaném případě již byl cíl odrazení ve vztahu k žalobkyni – přinejmenším zčásti – dosažen, a to zaprvé sankcí, která jí byla uložena v rozhodnutí z roku 2002 a poté v rozhodnutí z roku 2009, jakož i zadruhé vyhlídkou, že tato sankce může být zachována i po skončení řízení, pokud budou žaloby podané žalobkyní proti těmto rozhodnutím zamítnuty, nebo pokud bude v případě zrušení uvedených rozhodnutí přijato nové rozhodnutí, kterým se znovu ukládá sankce (viz bod 257 výše).
- 298 Za těchto podmínek je třeba mít v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci za to, že s ohledem na dobu, která uplynula mezi posledními protisoutěžními jednáními a přijetím napadeného rozhodnutí, se stanovení výše pokuty na úrovni nižší, než je základní částka 10,25 milionů eur, kterou Komise stanovila v uvedeném rozhodnutí na základě jejích pokynů pro výpočet pokut uložených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 [UO] (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3; Zvl. vyd. 08/01. s. 171), jimiž se mohou soudy Unie řídit při výkonu uvedené pravomoci, (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. prosince 2012, *Komise v. Verhuizingen Coppens*, C-441/11 P, EU:C:2012:778, bod 80) v projednávané věci jeví jako dostačující k tomu, aby vyvolalo sledovaný odrazující účinek.
- 299 S ohledem na výše uvedené je snížení výše pokuty o 50 % z důvodu doby, která uplynula mezi posledními protisoutěžními jednáními a přijetím napadeného rozhodnutí, přiměřené.
- 300 Závěrem je třeba:
- zamítnout výtku a spolu s ní čtvrtý žalobní důvod v rozsahu, v němž směřují k úplnému nebo částečnému zrušení napadeného rozhodnutí;
  - zamítnout výtku a spolu s ní čtvrtý žalobní důvod v rozsahu, v němž směřují ke zrušení nebo snížení pokuty uložené žalobkyni, vzhledem k tomu, že snížení výše pokuty o 50 % přiznané Komisí v napadeném rozhodnutí bylo přiměřené s ohledem na zmírnění nutného odrazujícího účinku sankce z důvodu doby, která uplynula mezi ukončením protiprávního jednání a uložením pokuty.

D. K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady ne bis in idem a zásady právní jistoty

- 301 Žalobkyně tvrdí, že zásada *ne bis in idem*, jakož i zásada právní jistoty, na které je založena, brání přijetí napadeného rozhodnutí.
- 302 Komise s argumentací žalobkyně nesouhlasí.
- 303 V tomto ohledu je třeba uvést, že zásada *ne bis in idem* je vyjádřena:
- zaprvé v článku 50 Listiny, podle kterého „[n]ikdo nesmí být stíhán nebo potrestán v trestním řízení za čin, za který již byl v Unii osvobozen nebo odsouzen konečným trestním rozsudkem podle zákona“;

- dále pak v čl. 4 odst. 1 protokolu č. 7 k EÚLP.
- 304 Cílem zásady *ne bis in idem*, která je logickým důsledkem zásady překážky věci pravomocně rozsouzené, je zaručit právní jistotu a rovnost, a to zajištěním toho, aby dotyčná osoba, jež byla stíhána a případně potrestána, měla jistotu, že nebude opět stíhána pro stejný čin (rozsudek ze dne 3. dubna 2019, Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie, C-617/17, EU:C:2019:283, bod 33).
- 305 V oblasti hospodářské soutěže konkrétně zásada *ne bis in idem* v zásadě zakazuje, aby byl podnik opětovně odsouzen nebo stíhán za protisoutěžní jednání, za něž mu byla dřívejším rozhodnutím, proti kterému již nelze podat opravný prostředek, uložena sankce nebo bylo shledáno, že za ně nenese odpovědnost (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 59, a ze dne 1. července 2009, ThyssenKrupp Stainless v. Komise, T-24/07, EU:T:2009:236, bod 178).
- 306 Použití zásady *ne bis in idem* zejména předpokládá, že bylo rozhodnuto o skutkové podstatě protiprávního jednání nebo že byla přezkoumána legalita posouzení tohoto protiprávního jednání (rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 60).
- 307 Je-li tento požadavek splněn, zásada *ne bis in idem* zakazuje nové věcné posouzení skutkové podstaty protiprávního jednání, pokud by toto nové posouzení mělo za následek:
- buď uložení druhé sankce dodatečně k první sankci v případě, že by byla znovu konstatována odpovědnost;
  - nebo uložení první sankce v případě, že by druhým rozhodnutím byla konstatována odpovědnost, kterou první rozhodnutí neshledalo (rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 61).
- 308 Naproti tomu zásada *ne bis in idem* nebrání opakování stíhání, jejichž předmětem je totéž protisoutěžní jednání, pokud první rozhodnutí bylo zrušeno z formálních důvodů, aniž bylo meritorně rozhodnuto o vytýkaných skutečnostech, jelikož zrušující rozhodnutí tak nepředstavuje „zproštění“ ve smyslu příkládaném tomuto výrazu v trestních věcech (rozsudky ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 62, a ze dne 1. července 2009, ThyssenKrupp Stainless v. Komise, T-24/07, EU:T:2009:236, bod 190).
- 309 V takovém případě se sankce uložené novým rozhodnutím nepřipojují k sankcím uloženým zrušeným rozhodnutím, nýbrž je nahrazují (rozsudky ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 62, a ze dne 1. července 2009, ThyssenKrupp Stainless v. Komise, T-24/07, EU:T:2009:236, bod 190).
- 310 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že k dnešnímu dni nebylo žádným rozhodnutím s konečnou platností rozhodnuto o merituu věci, pokud jde o účast žalobkyně na protiprávních jednáních, která jsou jí vytýkána. Rozhodnutí z roku 2002 bylo zrušeno Tribunálem z důvodu právního základu použitého Komisí a rozhodnutí z roku 2009 bylo zrušeno pro porušení

podstatných formálních náležitostí, aniž bylo v jakémkoliv z těchto dvou případů přijato konečné stanovisko k meritorním žalobním důvodům uplatněným žalobkyní, týkajícím se její účasti na skutečnostech, které jsou jí vytýkány. Rozsudek ze dne 9. prosince 2014, Feralpi v. Komise (T-70/10, nezveřejněný, EU:T:2014:1031), byl jediný, který rozhodoval o takových žalobních důvodech, ale Soudní dvůr jej v plném rozsahu zrušil. Za těchto podmínek nelze mít za to, že Komise přijetím napadeného rozhodnutí žalobkyni dvakrát potrestala nebo stíhala za tytéž skutky (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 63).

- 311 Pokud jde o sankci uloženou žalobkyni v napadeném rozhodnutí, nahrazuje sankci uloženou v rozhodnutí z roku 2009, která zase nahradila sankci uloženou v rozhodnutí z roku 2002. Částky zaplacené žalobkyní z titulu pokuty uložené v rozhodnutí z roku 2002, a poté v rozhodnutí z roku 2009 jí byly vráceny v důsledku zrušení obou těchto rozhodnutí.
- 312 Za těchto podmínek nelze mít za to, že byla porušena zásada *ne bis in idem*.
- 313 Porušení zásady právní jistoty, které by vyplývalo z porušení zásady *ne bis in idem*, musí být tedy rovněž odmítnuto, a pátý žalobní důvod musí být tudíž zamítnut.

E. K šestému žalobnímu důvodu, který vychází z protiprávnosti režimu promlčení upraveného čl. 25 odst. 3 až 6 nařízení č. 1/2003

- 314 Žalobkyně vznáší námitku protiprávnosti proti režimu přerušování a stavení promlčecí lhůty uvedeného v čl. 25 odst. 3 až 6 nařízení č. 1/2003. Podle ní by měl být tento režim v probíhajícím řízení prohlášen za nepoužitelný. Vede totiž k situacím, kdy, jako v projednávaném případě, může Komise přijmout nová rozhodnutí po prohlášení neplatnosti, aniž by tato možnost byla časově omezena. Takový výsledek by byl v rozporu zaprvé s články 41 a 47 Listiny a zadruhé s článkem 6 EÚLP, které všechny zakotvují povinnost dodržet v řízeních přiměřenou lhůtu.
- 315 Komise s argumentací žalobkyně nesouhlasí.
- 316 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v oblasti hospodářské soutěže je promlčecí lhůta upravena článkem 25 nařízení č. 1/2003 následovně:
- tato lhůta trvá pět let [odst. 1 písm. b) ve spojení s čl. 23 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení];
  - může být přerušena jakýmkoli úkonem Komise směřujícím k šetření nebo stíhání protiprávního jednání (odstavec 3); takovým přerušením zaniká již uplynulá lhůta a stanoví se počátek běhu nové lhůty; promlčení nastane nejpozději v den, kdy uplyne lhůta deseti let, aniž by Komise uložila pokutu nebo penále (odstavec 5);
  - běh lhůty se pozastavuje během řízení o opravném prostředku podaném k Soudnímu dvoru proti rozhodnutí Komise, v kterémžto případě se prodlouží o dobu, během které došlo k pozastavení (odstavec 6).
- 317 Pokud jde o zásadu přiměřené lhůty, tato zásada není předem abstraktně stanovena nebo určena pro všechna řízení, jež mohou být dotčena, ale musí být posouzena s ohledem na okolnosti každé věci, zejména význam sporu, složitost věci, chování žalobkyně a příslušných orgánů (v tomto

smyslu viz rozsudek ze dne 15. října 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 187 a 188).

- 318 Žalobkyně vytýká unijnímu normotvůrci, že v článku 25 nařízení č. 1/2003 nestanovil maximální lhůtu, po jejímž uplynutí by byl jakýkoli zásah Komise vyloučen, i kdyby promlčecí lhůta byla přerušena.
- 319 V tomto ohledu je třeba uvést, že článek 25 nařízení č. 1/2003, jak byl formulován, je výsledkem toho, že unijní normotvůrce při výkonu pravomocí, které mu jsou svěřeny, sladil dva cíle, které mohou vyžadovat protichůdná opatření, a sice zaprvé potřebu zajistit právní jistotu tím, že se zabrání tomu, aby situace konvalidované plynutím času byly donekonečna zpochybňovány, a zadruhé potřebu zajistit dodržování práva stíháním, zjišťováním a trestáním porušení práva Unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2005, *Sumitomo Chemical a Sumika Fine Chemicals v. Komise*, T-22/02 a T-23/02, EU:T:2005:349, bod 82).
- 320 Žalobkyně přitom v projednávaném případě neprokázala, že unijní normotvůrce překročil při sladění těchto dvou odlišných cílů, prostor, který mu musí být v tomto rámci přiznán. Pravomoc provádět kontroly a ukládat sankce je totiž striktně vymezena. Je sice pravda, že běh promlčecí lhůty se pozastavuje v případě žaloby podané k unijnímu soudu. Tato možnost však ke svému provedení vyžaduje postup, který musí zajistit samotné podniky. Unijnímu normotvůrci nelze vytýkat okolnost, že po podání několika žalob, jež všechny podaly dotyčné podniky, bylo rozhodnutí vydané na základě řízení přijato po uplynutí určité lhůty.
- 321 Sladění takto provedené unijním normotvůrcem se jeví o to vhodnější, že právní subjekty, které si stěžují na nepřiměřeně dlouhé řízení, mohou tuto délku řízení napadnout návrhem na zrušení rozhodnutí přijatého na základě tohoto řízení, přičemž takové zrušení je vyhrazeno pouze pro situace, kdy překročení přiměřené lhůty narušilo výkon práva na obhajobu, nebo žalobou na náhradu škody k unijnímu soudu, pokud překročení přiměřené lhůty nevede k porušení práva na obhajobu (viz bod 172 výše).
- 322 Šestý žalobní důvod je tudíž třeba zamítnout.

[*omissis*]

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý rozšířený senát)

rozhodl takto:

- 1) Žaloba se zamítá.**
- 2) Společnosti Feralpi Holding SpA se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 9. listopadu 2022.

Podpisy